

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ТРАНСПОРТНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА (ТРАНСПОРТ)»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
зі спеціальності 015 «Професійна освіта (транспорт)»
галузі знань 01 «Освіта»

Кваліфікація в дипломі: фахівець з експлуатації та ремонту машин,
викладач практичного навчання в галузі транспорту

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ
РАДОЮ

Голова вченої ради

_____ / М.Ф. Дмитриченко
(протокол № _____ від _____ 2020 р.

Освітня програма вводиться в дію з _____ 2020 р.

Ректор _____ / М.Ф. Дмитриченко /
(наказ № _____ від _____ 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти	<u>Перший (бакалаврський)</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта</u>
Спеціальність	<u>015 Професійна освіта (транспорт)</u>
Освітньо-професійна програма	<u>Професійна освіта (транспорт)</u>
Кваліфікація	<u>фахівець з експлуатації та ремонту машин, викладач практичного навчання в галузі транспорту</u>

РЕКОМЕНДОВАНО

Науково-методичною радою
університету
Протокол №
від « » 2020р.
Голова НМР університету

ПОГОДЖЕНО

Проректор з навчальної роботи
Національного транспортного
університету
_____ О.К. Гришук
« ____ » _____ 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

Рівень вищої освіти	<u>Перший (бакалаврський)</u>
Галузь знань	<u>01 Освіта</u>
Спеціальність	<u>015 Професійна освіта (транспорт)</u>
Освітньо-професійна програма	<u>Професійна освіта (транспорт)</u>
Кваліфікація	<u>фахівець з експлуатації та ремонту машин, викладач практичного навчання в галузі транспорту</u>

1. Кафедра філософії та педагогіки

Протокол № _____ від _____ 2020 року

Завідувач кафедри _____

(підпис)

І.В. Богачевська

(ПБ)

2. Вчена рада факультету економіки та права

Протокол № _____ від _____ 2020 року

Голова вченої ради _____

(підпис)

Н.М. Бондар

(ПБ)

3. Науково-методична рада університету _____ М.О. Білякович

(підпис)

(ПБ)

4. Проректор з навчальної роботи _____ О.К. Грищук

(підпис)

(ПБ)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Професійна освіта (транспорт)» є нормативним документом, який регламентує компетентності, кваліфікаційні, організаційні, навчальні та методичні вимоги у підготовці бакалаврів у галузі 01 «Освіта» спеціальності 015 «Професійна освіта (транспорт)».

Освітньо-професійна програма «Професійна освіта (транспорт)» заснована на компетентністному підході підготовки бакалавра у галузі 01 «Освіта» спеціальності 015 «Професійна освіта (транспорт)».

РОЗРОБЛЕНО

Робочою групою навчально-методичної комісії спеціальності 015 «Професійна освіта (транспорт)» Національного транспортного університету у складі:

Богачевська Ірина Вікторівна, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та педагогіки, в.о. завідувача кафедри філософії та педагогіки, Національний транспортний університет;

Романова Ганна Миколаївна, доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри філософії та педагогіки, Національний транспортний університет;

Бахтіярова Халідахон Шамшитдинівна, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри філософії та педагогіки, Національний транспортний університет;

Клименко Марина Миколаївна, асистент кафедри філософії та педагогіки, Національний транспортний університет;

Андрусенко Сергій Іванович, кандидат технічних наук, професор кафедри технічної експлуатації автомобілів та автосервісу, завідувач кафедри технічної експлуатації автомобілів та автосервісу, Національний транспортний університет;

Глухонець Оксана Олександрівна, заступник декана автомеханічного факультету, асистент кафедри «Виробництво, ремонт та матеріалознавство», Національний транспортний університет.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Радкевич В.О. – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член НАПН України, директор Інституту професійно-технічної освіти Національної Академії педагогічних наук України;

Артюшина М.В. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки і психології Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана;

Гоменюк Д.В. – к. пед. наук, директор Навчально-наукового центру професійної освіти НАПН України;

Нагорний Р.В. – голова Ради директорів коледжів і технікумів (училищ) Івано-Франківської області;

Освітня програма запроваджена з 2020 року.

Термін перегляду освітньої програми: щорічно

Актуалізовано:

Дата перегляду ОП/внесення змін до ОПр., протокол № ...
Підпис	
ПІБ гаранта ОП	Клименко М.М.

Освітньо-професійна програма підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 015 Професійна освіта (транспорт) розроблена відповідно до Законів України "Про вищу освіту" від 01.07.2014 р. № 1556-VII, «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII, Постанов Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 30.12.2015 р. № 1187, «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 20.12.2015 р., методичних рекомендацій «Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації» (2014 р.).

Освітньо-професійна програма визначає передумови доступу до навчання, обсяг кредитів ЄКТС, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, зміст підготовки фахівця, сформульований у термінах результатів навчання, та вимоги до контролю якості вищої освіти.

Ця освітньо-професійна програма не може бути повністю або частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Національного транспортного університету.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Професійна освіта (транспорт)» зі спеціальності 015 Професійна освіта (транспорт)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Національний транспортний університет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) Фахівець з експлуатації та ремонту машин, викладач практичного навчання в галузі транспорту
Офіційна назва освітньої програми	Професійна освіта (транспорт)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одиничний ступінь, обсяг освітньої програми 240 кредитів ЄКТС, термін навчання три роки десять місяців
Наявність акредитації	Програма підготовлена до акредитації МОН України, первинна акредитація
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень.
Передумови	Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Національного транспортного університету», затвердженими Вченою Радою. Наявність повної загальної середньої освіти.
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	Програма впроваджена в 2020 році
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.general@ntu.edu.ua
2 – Мета освітньої програми	
Надання студентам фундаментальної освіти з широким доступом до працевлаштування; забезпечення якісної теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих кадрів у галузі інженерно-педагогічної діяльності. Опанування загальних та фахових компетентностей, достатніх для виконання професійної діяльності у галузі професійної (інженерно-педагогічної) освіти, а також інженерної, керівної, організаційної діяльності у сфері експлуатації автомобільного транспорту.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	01 Освіта 015 Професійна освіта (транспорт) Освітньо-професійна програма «Професійна освіта (транспорт)» Цілі навчання: підготовка фахівців, здатних здійснювати інженерно-педагогічну діяльність у закладах фахової передвищої та професійної (професійно-технічної) освіти, інженерну діяльність в автотранспортному комплексі. Компоненти: 1. ЦИКЛ ЗАГАЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ 15% 2. ЦИКЛ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ 85% за циклом: 2.1. Нормативні дисципліни 52% 2.2. Дисципліни за вибором ЗВО 10%

	2.3. Дисципліни за вибором студента 26% 2.4. Практична підготовка 12%
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма орієнтується на формування та розвиток компетентностей, необхідних для інженерно-педагогічної діяльності в галузі знань 01 Освіта спеціальності «Професійна освіта (транспорт)». Спрямованість програми – академічна, прикладна, практична. Програма скерована на динамічний та інтерактивний освітній процес (інтерактивні технології інтенсифікації навчально-пізнавальної діяльності студентів на основі опорних схем і знакових моделей; технології рівневої диференціації освітнього процесу; технології розвитку критичного та професійного мислення; технології корпоративного навчання; технології модульно-блочного навчання; технології проектного навчання, технології дистанційного навчання. Основний підхід у викладанні – проблемно-орієнтовний, студентоцентризований освітній процес з елементами самонавчання.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі 01 Освіта, спеціальність 015 «Професійна освіта» спеціалізації «транспорт». Підготовка висококваліфікованих кадрів для виконання професійних завдань та обов'язків в галузі інженерно-педагогічної діяльності педагогічної, інженерної, управлінської, організаційної діяльності у сфері експлуатації автомобільного транспорту. Ключові слова: заклад вищої освіти; викладач закладу вищої освіти; освітній процес; суб'єкти освітнього процесу; якість освітніх послуг; результати освіти.
Особливості програми	Підготовка, опублікування та апробація науково-методичних праць із фаху. Програма забезпечує набуття професійних компетентностей у галузі інженерної та педагогічної діяльності шляхом поглибленого вивчення базових інженерних дисциплін, системи виробництва, управлінської діяльності; теоретичних та практичних проблем професійної освіти; основ педагогіки, психології, особливостей організації освітнього процесу у професійній школі. Практична підготовка передбачає (на базі закладу вищої освіти) навчальну, технологічну та педагогічну практику. Узгодженість програми із програмами інших ЗВО передбачає можливість для реалізації академічної мобільності здобувачів вищої освіти.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

<p>Придатність до працевлаштування</p>	<p>Випускники можуть здійснювати викладацьку, інженерну діяльність, керувати роботою фахівців нижчого рівня підготовки в галузі професійної освіти.</p> <p>Згідно Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) зі змінами 2019 року випускники можуть обіймати наступні посади:</p> <p>23 Викладачі</p> <p>231 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів</p> <p>2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів.</p> <p>2310.2 Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів.</p> <p>232 Викладачі середніх навчальних закладів</p> <p>235 Інші професіонали в галузі навчання професійні назви робіт:</p> <p>2310.2 Асистент</p> <p>2310.2 Викладач вищого навчального закладу</p> <p>2320 Викладач професійного навчально-виховного закладу</p> <p>2320 Викладач професійно-технічного навчального закладу</p> <p>2351.2 Викладач (методи навчання)</p> <p>2351.2 Методист</p> <p>2359.2 Педагог-організатор</p> <p>1226 Керівники виробничих підрозділів на транспорті, в складському господарстві та зв'язку</p> <p>1226.1 Головні фахівці - керівники виробничих підрозділів на транспорті, в складському господарстві та зв'язку</p> <p>1226.2 Начальники (інші керівники) та майстри виробничих підрозділів на транспорті, в складському господарстві та зв'язку</p> <p>3340 педагог професійного навчання, технолог-наставник, майстер виробничого навчання (загально-технічні дисципліни і транспорт);</p> <p>3115 механік; механік автомобільної колони (гаража); механік дільниці; механік з ремонту транспорту;</p> <p>3119 диспетчер автомобільного транспорту.</p> <p>Основні первинні посади випускників в галузі освіти: викладач професійно-технічного навчального закладу (викладач загально-технічних та спеціальних дисциплін), викладач-методист, вихователь професійно-технічного навчального закладу, майстер виробничого навчання, майстер навчального центру, інструктор виробничого навчання в галузі автомобільного транспорту, інструктор навчально-тренувального центру, завідувач навчальної лабораторії, фахівець у відділах технічного навчання на посадах викладача (інструктора) професійної підготовки, соціального педагога.</p> <p>Основні первинні посади в галузі транспорту: начальник технічного відділу, інженер-механік, інженер-технолог, інженер-експлуатаційник з автомобільних перевезень, фахівець з експлуатації машин і обладнання на виробництві і підприємствах в галузі транспорту, фахівець з технології технічного обслуговування і ремонту в галузі транспорту, фахівець з проектування і конструювання транспортних машин.</p>
<p>Подальше навчання</p>	<p>Випускники першого (бакалаврського) рівня вищої освіти можуть продовжувати навчання на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 015 «Професійна освіта (транспорт)» у закладах освіти відповідного рівня акредитації.</p> <p>Можливе отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціалізаціях, підвищення кваліфікації, а також можливість навчання за програмами: НРК – 8 рівень, EQ-</p>

	ЕНЕА – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень.
Подальше навчання	<p>Випускники першого (бакалаврського) рівня вищої освіти можуть продовжувати навчання на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 015 «Професійна освіта (транспорт)» у закладах освіти відповідного рівня акредитації.</p> <p>Передбачено можливість отримання післядипломної освіти на споріднених та інших спеціалізаціях, підвищення кваліфікації, а також можливість навчання за програмами: НРК – 8 рівень, EQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF LLL – 7 рівень.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Базується на студентоцентричному (student-centered education), компетентнісному підході (competence-based approach) до здійснення освітнього процесу, орієнтованому на результат (result-based education). Зв'язок освітньої програми з програмами підготовки за видами освітньої діяльності забезпечує якість вищої освіти на стадії проектування.</p> <p>Форми навчання: проблемно-орієнтоване навчання з елементами самонавчання, з використанням активних та інтерактивних форм проведення занять у поєднанні з позааудиторною роботою на основі індивідуально-творчого та праксеологічного підходів. Види занять: мультимедійні лекції, лабораторні роботи, семінари (теоретичний, практичний, науковий), практичні заняття, виробниче навчання в навчальних майстернях і на виробництві, демонстраційні класи, стажування/практика, елементи онлайн навчання, науково-дослідна робота, самостійна робота, консультації з викладачами, консультативних та індивідуальних занять, індивідуальна робота з підготовки курсових робіт та проектів, розрахунково-графічних робіт, рефератів, роботи в малих групах.</p> <p>Обов'язковою складовою освітньої програми є проходження навчальної, технологічної та педагогічної практики. Використовуються пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, проблемно-пошукові методи, тренінгові, інтерактивні, інформаційні технології навчання.</p>
Оцінювання	<p>Поточний контроль передбачає оцінювання усних і письмових відповідей, презентацій, лабораторних та розрахунково-графічних робіт, результатів комп'ютерного тестування, захисту виконаних творчих завдань, проектів.</p> <p>Проміжний контроль передбачає виконання модульних робіт письмово або у вигляді комп'ютерного тестування, захист курсових проектів, звітів з практик, здачу семестрових заліків або іспитів, які обов'язково враховують поточну успішність студентів та результати модульних робіт.</p> <p>Вихідний контроль передбачає складання державного іспиту.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

<p>Загальні компетентності</p>	<p>К 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>К 03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>К 04. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>К 06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>К 07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>К 08. Здатність працювати в команді.</p> <p>К 09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>К 10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>К 11. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.</p>
<p>Спеціальні (фахові) компетентності</p>	<p>К 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності.</p> <p>К 13. Здатність забезпечити формування у здобувачів освіти цінностей громадянськості і демократії.</p> <p>К 14. Здатність керувати навчальними/розвивальними проектами.</p> <p>К 15. Здатність спрямовувати здобувачів освіти на прогрес і досягнення.</p> <p>К 16. Здатність використовувати сучасні інформаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення та інтегрувати їх в освітнє середовище.</p> <p>К 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.</p> <p>К 18. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування галузі/сфери відповідно до спеціалізації.</p> <p>К 19. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, відповідно до спеціалізації.</p> <p>К 20. Здатність здійснювати професійну діяльність з дотриманням вимог законодавства, стандартів освіти та внутрішніх нормативних документів закладу освіти.</p> <p>К 21. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки, безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.</p> <p>К 22. Здатність використовувати у професійній діяльності основні положення, методи, принципи фундаментальних та прикладних наук.</p> <p>К 23. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.</p> <p>К 24. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.</p> <p>К 25. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію</p>

	<p>(дані) відповідно до спеціалізації.</p> <p>К 26. Здатність забезпечити якість освіти і управління діяльністю закладу освіти, відповідно до спеціалізації.</p>
7 – Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	<p>ПР 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.</p> <p>ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР 03. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.</p> <p>ПР 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.</p> <p>ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.</p> <p>ПР 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.</p> <p>ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.</p> <p>ПР 08. Самостійно планувати й організовувати власну професійну діяльність і діяльність здобувачів освіти і підлеглих.</p> <p>ПР 09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.</p> <p>ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.</p> <p>ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.</p> <p>ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.</p> <p>ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі.</p> <p>ПР 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.</p> <p>ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.</p> <p>ПР 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР 17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери</p>

	<p>професійної діяльності.</p> <p>ПР 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.</p> <p>ПР 21. Застосовувати міжнародні та національні стандарти і практики в професійній діяльності.</p> <p>ПР 22. Застосовувати програмне забезпечення для e-learning і дистанційного навчання і здійснювати їх навчально-методичний супровід.</p> <p>ПР 23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.</p> <p>ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери.</p> <p>ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.</p>
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Освітній процес підготовки бакалаврів спеціальності 015 «Професійна освіта (транспорт)» ОПП «Професійна освіта (транспорт)» забезпечують 5 докторів наук, професорів, 3 кандидати наук, професори, 22 кандидати наук, доценти, 1 доцент, 6 кандидатів наук. Загальна кількість викладачів, які залучені до участі в підготовці бакалаврів складає 47 осіб.</p> <p>До реалізації програми залучаються науково-педагогічні працівники університету з науковими ступенями та/або вченими званнями, а також висококваліфіковані спеціалісти. До викладання можуть бути залучені досвідчені практики, фах яких відповідає напряму програми.</p> <p>Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та/або вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу загальної підготовки навчального плану (% від кількості годин) складає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - всього – 100 %; - у тому числі на постійній основі – 100 %. <p>Частка науково-педагогічних працівників з науковими ступенями та/або вченими званнями, які забезпечують викладання лекційних годин циклу професійної підготовки навчального плану (% від кількості годин) складає:</p> <ul style="list-style-type: none"> - всього – 100 %; - у тому числі на постійній основі – 97 %; - з них докторів наук і професорів – 22 %. <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять стажування.</p> <p>Керівник проектної групи та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.</p>

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Забезпеченість студентів навчальною та довідковою літературою, інструктивно-методичними матеріалами, а також нормативною документацією відповідає діючим нормативам забезпеченості контингенту студентів за спеціальністю. Наявні робочі програми дисциплін, силабуси навчальних дисциплін, електронні навчально-методичні матеріали до лекцій та практичних занять, методичні рекомендації для проходження практик, написання кваліфікаційної магістерської роботи. В навчанні за ОП використовується як бібліотечний фонд НТУ та електронна база бібліотеки з режимом WEB-доступу, так і власні навчально-методичні розробки викладачів кафедр НТУ. Студенти ОП спеціальності 015 «Професійна освіта (транспорт)» мають доступ до фондів наукової бібліотеки ІПТО НАПН України, Державної науково-педагогічної бібліотеки України ім. В.О. Сухомлинського, електронної бібліотеки НАПН України.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх угод між Національним транспортним університетом та технічними університетами України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі укладених Університетом угод про міжнародну академічну мобільність (Еразмус+ К1). На основі двосторонніх угод між НТУ та закладами вищої освіти зарубіжних країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	За даною освітньо-професійною програмою можливе навчання іноземних здобувачів вищої освіти.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1 Перелік компонентів ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Історія України та української культури	5	Екзамен
ОК 2	Іноземна мова	6	Залік/Екзамен
ОК 3	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	Екзамен
ОК 4	Філософія техніки	3	Залік
ОК 5	Політолого-соціологічний курс	3	Залік
ОК 6	Вища математика	11	Залік/Екзамен
ОК 7	Фізика	8	Залік/Екзамен
ОК 8	Інженерна та комп'ютерна графіка	6	Залік/Екзамен
ОК 9	Інформатика та обчислювальна техніка	6	Екзамен
ОК 10	Екологія	3	Залік
ОК 11	Хімія	3	Екзамен
ОК 12	Матеріалознавство та матеріали в машинобудуванні	6	Залік/Екзамен
ОК 13	Теоретична механіка	4	Екзамен
ОК 14	Психологія	4	Екзамен
ОК 15	Вікова та педагогічна психологія	3	Залік
ОК 16	Психологія праці	3	Екзамен
ОК 17	Теорія та методика виховної роботи	3	Екзамен
ОК 18	Дидактичні основи професійної освіти	3	Залік
ОК 19	Методика професійного навчання: дидактичне проектування	4	Екзамен
ОК 20	Методика професійного навчання: основні технології навчання	3	Екзамен
ОК 21	Комунікативні процеси у педагогічній діяльності	3	Залік
ОК 22	Креативні технології навчання	3	Екзамен
ОК 23	Технологічні основи машинобудування	3	Залік
ОК 24	Риторика	3	Залік
ОК 25	Вступ до спеціальності	3	Залік
ОК 26	Теоретико-правові основи освіти	3	Залік
ОК 27	Основи надійності і довговічності транспортних машин	4	Залік
ОК 28	Основи інженерно-педагогічної творчості	3	Залік
ОК 29	Основи охорони праці та безпеки людини	4	Екзамен
ОК 30	Теорія механізмів і машин	5	Екзамен
ОК 31	Деталі машин та основи конструювання	6	Екзамен
ОК 32	Методологічні засади професійної освіти	3	Екзамен
ОК 33	Метрологія, стандартизація і управління якістю	5	Екзамен
ОК 34	Автоматизація транспортних машин	4	Екзамен
ОК 35	Опір матеріалів	6	Екзамен
ОК 36	Ремонт транспортних машин	3,5	Екзамен
ОК 37	Триботехніка	4	Залік

ОК 38	Експлуатація транспортних машин	4	Екзамен
ОК 39	Основи розвитку, розрахунку і конструювання транспортних машин	10	Заліки/Екзамен
ОК 40	Навчальна практика	3	
ОК 41	Технологічна практика	3	
ОК 42	Педагогічна практика	3	
ОК 43	Державний екзамен	1,5	
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		180	
2. Вибіркові компоненти ОП			
ВК 1	Технологія конструкційних матеріалів	4	Залік
ВК 2	Теоретичні основи теплотехніки	3	Залік
ВК 3	Промислово-транспортна екологія	3	Залік
ВК 4	Відновлення деталей	4	Екзамен
ВК 5	Автомобільні двигуни	4	Екзамен
ВК 6	Особливості ТО та ремонту автомобілів з електронними системами керування	4	Залік
ВК 7	Економіка підприємств і маркетинг	3	Екзамен
ВК 8	Технологічне обладнання для обслуговування та ремонту автомобілів	3	Залік
ВК 9	Стратегія сталого розвитку	4	Залік
ВК 10	Експлуатаційні матеріали	4	Залік
ВК 11	Технологічні основи машинобудування	3	Залік
ВК 12	Основи фірмового обслуговування	4	Залік
ВК 13	Основи сертифікації автомобілів	3	Залік
ВК 14	Педагогічний менеджмент	4	Залік
ВК 15	Електротехніка, електроніка, мікропроцесорна техніка	3	Екзамен
ВК 16	Професійна етика та ділові комунікації	3	Залік
ВК 17	Чинники працевлаштування і кар'єрного росту	4	Залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
ВСЬОГО НА ПІДГОТОВКУ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ		240	

2.2 Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми «Професійна освіта (транспорт)» за спеціальністю 015 «Професійна освіта (транспорт)»

I семестр	
1.	Філософія техніки
2.	Історія України та української культури
3.	Інженерна та комп'ютерна графіка
4.	Хімія
5.	Іноземна мова
6.	Вступ до спеціальності
7.	Фізика
8.	Вища математика
II семестр	
1.	Українська мова (за професійним спрямуванням)
2.	Іноземна мова
3.	Фізика
4.	Інформатика та обчислювальна техніка
5.	Екологія
6.	Риторика
7.	Вища математика
8.	Інженерна та комп'ютерна графіка
III семестр	
1.	Психологія
2.	Опір матеріалів
3.	Теоретична механіка
4.	Основи інженерно-педагогічної творчості
5.	Методологічні засади професійної освіти
6.	Дидактичні основи професійної освіти
7.	Матеріалознавство та матеріали в машинобудуванні
8.	Чинники успішного працевлаштування і кар'єрного росту
IV семестр	
1.	Матеріалознавство та матеріали в машинобудуванні
2.	Теорія механізмів і машин
3.	Метрологія, стандартизація і управління якістю
4.	Основи охорони праці та безпеки людини
5.	Професійна етика та ділові комунікації
6.	Основи надійності і довговічності транспортних машин
7.	Основи розрахунку і конструювання транспортних машин
8.	Навчальна практика
V семестр	
1.	Політолого-соціологічний курс
2.	Теорія та методика виховної роботи

3.	Деталі машин та основи конструювання
4.	Технологія конструктивних матеріалів
5.	Психологія праці
6.	Відновлення деталей
7.	Теоретичні основи теплотехніки
8.	Особливості ТО та ремонту автомобілей з електронними системами керування
VI семестр	
1.	Методика професійного навчання: основні технології навчання
2.	Автомобільні двигуни
3.	Вікова та педагогічна психологія
4.	Стратегія сталого розвитку
5.	Педагогічний менеджмент
6.	Технологічні основи машинобудування
7.	Електротехніка, електроніка, мікропроцесорна техніка
8.	Основи розрахунку і конструювання транспортних машин
9.	Технологічна практика
VII семестр	
1.	Методика професійного навчання: дидактичне проектування
2.	Основи фірмового обслуговування
3.	Автоматизація транспортних машин
4.	Основи розвитку транспортних машин
5.	Теоретико-правові основи освіти
6.	Триботехніка
7.	Експлуатаційні матеріали
8.	Економіка підприємств і маркетинг
VIII семестр	
1.	Основи педагогічної майстерності
2.	Експлуатація транспортних машин
3.	Основи сертифікації автомобілів
4.	Ремонт транспортних машин
5.	Комунікативні процеси в педагогічній діяльності
6.	Креативні технології навчання
7.	Промислово-транспортна екологія (екологія транспорту)
8.	Технологічне обладнання для експлуатації та ремонту автомобілів
9.	Педагогічна практика
10.	Державний іспит

Максимальний навчальний час кожного з циклів підготовки призначений для здійснення усіх передбачених навчальним планом форм організації навчання, у тому числі самостійної роботи студента та контрольних заходів.

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньо-професійної програми «Професійна освіта (транспорт)» спеціальності 015 «Професійна освіта (транспорт)» проводиться у формі складання державного екзамену та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження здобувачу вищої освіти ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: фахівець з експлуатації та ремонту машин, викладач практичного навчання в галузі транспорту.

Атестація здійснюється відкрито й публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

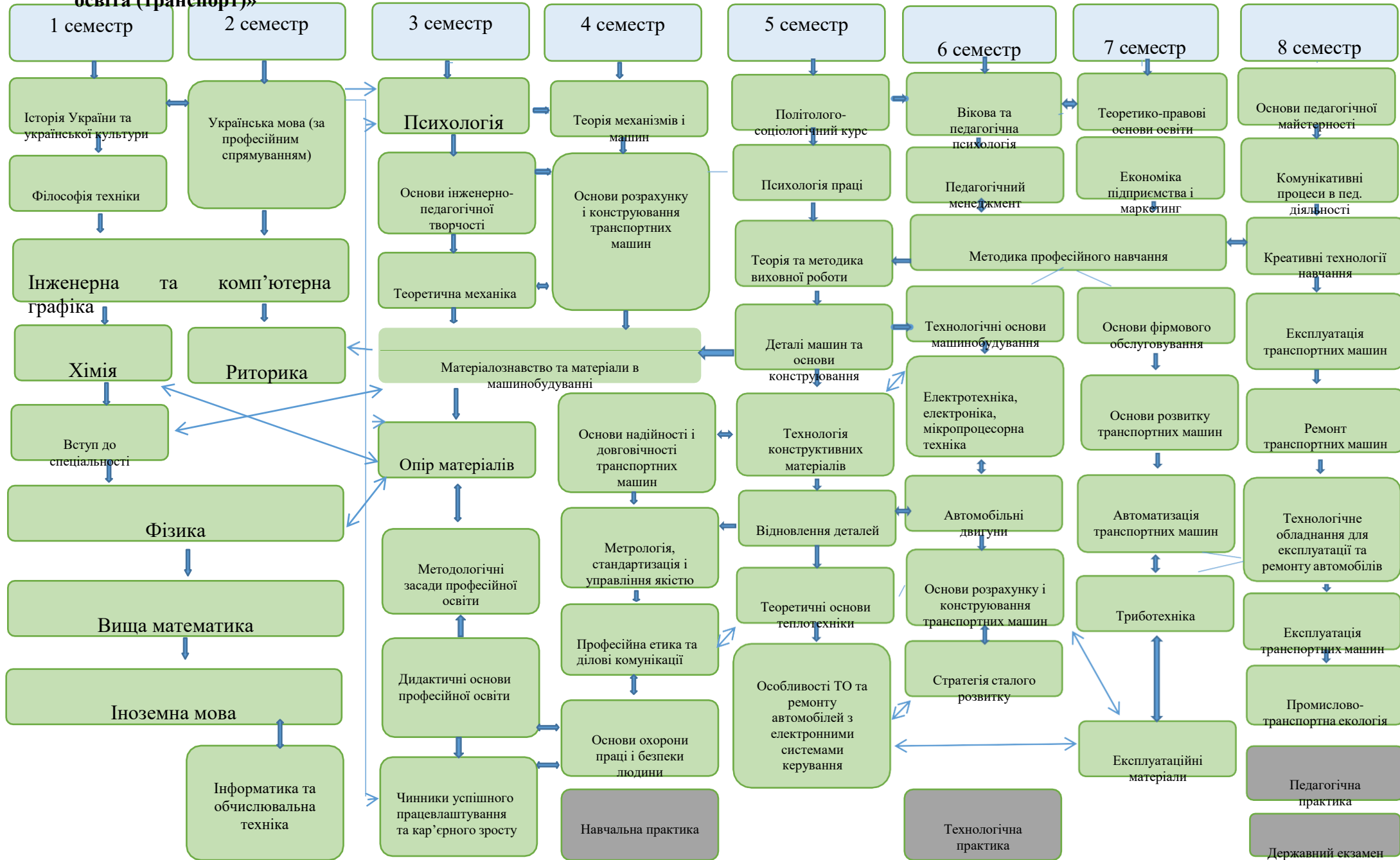
	OK 1	OK 2	OK 3	OK 4	OK 5	OK 6	OK 7	OK 8	OK 9	OK 10	OK 11	OK 12	OK 13	OK 14	OK 15	OK 16	OK 17	OK 18	OK 19	OK 20	OK 21	OK 22	OK 23	OK 24	OK 25	OK 26	OK 27	OK 28	OK 29	OK 30
K 01	+				+		+	+			+	+	+			+	+	+	+			+	+		+	+			+	
K 02	+	+	+	+	+	+		+			+		+	+		+	+	+	+	+		+	+		+	+			+	
K 03	+		+	+		+	+	+			+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+		+	+			+	
K 04		+		+				+		+				+	+			+	+	+	+		+	+		+	+		+	
K 05		+			+			+		+				+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	
K 06				+											+			+	+	+			+	+	+		+	+		
K 07			+	+	+	+	+		+	+			+	+	+		+	+	+	+	+		+	+	+		+	+		
K 08		+	+							+					+	+			+	+	+		+	+						
K 09	+	+		+	+			+		+				+	+		+		+	+	+	+		+	+		+			
K 10		+	+	+	+									+					+	+	+	+		+	+	+		+		
K 11	+			+				+		+					+		+		+	+	+	+		+	+			+		
K 12				+				+	+	+			+	+			+		+	+	+	+		+		+				
K 13	+	+	+		+						+						+	+	+	+	+		+		+	+				
K 14				+					+	+		+					+		+	+	+	+		+		+	+			
K 15				+	+										+				+	+	+	+		+	+	+		+	+	
K 16				+		+	+	+			+	+	+					+	+	+	+	+		+	+		+	+	+	
K 17															+				+	+	+	+					+	+	+	
K 18				+																+	+	+		+						
K 19																												+		
K 20				+						+						+			+	+	+	+	+			+	+			
K 21																+				+	+	+	+	+		+	+			
K 22				+																+	+	+	+	+		+	+			
K 23					+	+	+						+						+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	
K 24								+								+		+	+	+	+	+	+	+	+					
K 25				+				+	+										+	+	+	+	+	+	+				+	
K 26				+																+	+	+	+	+	+		+			

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідним компонентам освітньо-професійної програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24	ОК 25	ОК 26	ОК 27	ОК 28	ОК 29	ОК 30
ПР 01	+	+	+	+	+	+	+		+			+			+		+	+	+		+		+		+	+			+	
ПР 02	+	+	+	+					+				+		+	+	+		+	+	+	+	+	+	+	+				
ПР 03	+	+	+	+	+										+		+	+		+	+		+							
ПР 04	+		+	+		+	+		+			+	+	+	+	+	+		+	+		+	+		+		+	+		+
ПР 05	+	+	+	+				+		+		+		+	+		+			+		+			+			+		+
ПР 06	+	+	+			+	+	+	+				+		+		+			+		+	+					+		+
ПР 07		+	+	+		+	+		+				+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+
ПР 08	+	+	+								+	+			+	+	+		+		+	+			+	+	+	+	+	
ПР 09				+							+								+		+				+			+		
ПР 10														+	+		+	+	+	+	+		+		+				+	
ПР 11	+	+												+	+		+	+	+	+	+		+		+			+		
ПР 12															+				+	+	+		+		+					
ПР 13								+		+					+				+	+	+		+		+					
ПР 14					+								+		+		+		+	+	+		+		+					
ПР 15	+									+							+		+	+	+		+	+						
ПР 16								+							+					+	+		+							
ПР 17			+			+	+		+		+	+	+		+				+	+	+				+					
ПР 18												+																+		
ПР 19															+															
ПР 20				+					+	+					+	+				+		+					+		+	
ПР 21																				+		+			+		+		+	
ПР 22									+						+					+					+				+	
ПР 23					+																					+		+		
ПР 24															+	+				+					+	+				
ПР 25				+											+					+		+		+						

	OK 31	OK 32	OK 33	OK 34	OK 35	OK 36	OK 37	OK 38	OK 39	OK 40	OK 41	OK 42	BK 1	BK 2	BK 3	BK 4	BK 5	BK 6	BK 7	BK 8	BK 9	BK 10	BK 11	BK 12	BK 13	BK 14	BK 15	BK 16	BK 17	
ПР 01	+		+		+	+	+		+				+	+		+	+	+			+	+	+	+		+	+	+	+	
ПР 02							+			+	+	+										+			+		+	+	+	
ПР 03										+	+	+														+		+	+	+
ПР 04			+				+	+	+											+	+	+			+		+		+	+
ПР 05								+	+	+	+	+									+				+	+		+	+	
ПР 06		+					+		+	+	+	+										+				+			+	+
ПР 07	+			+	+	+		+	+				+	+		+	+	+			+		+	+		+			+	+
ПР 08				+	+	+	+	+					+	+		+	+	+			+	+	+	+	+		+		+	+
ПР 09				+	+	+	+	+					+	+		+	+	+			+	+	+	+	+		+			+
ПР 10										+	+	+															+			+
ПР 11		+								+	+	+															+		+	+
ПР 12				+				+		+	+	+									+					+				+
ПР 13										+	+	+																		+
ПР 14										+	+	+								+					+	+			+	+
ПР 15		+		+				+		+	+	+									+				+		+		+	+
ПР 16				+				+		+	+	+									+				+					+
ПР 17										+	+	+															+			+
ПР 18	+				+	+	+						+	+		+	+	+			+	+	+							+
ПР 19					+	+							+	+		+	+	+	+				+	+						+
ПР 20					+	+	+		+				+	+	+	+	+	+			+	+	+	+	+	+		+	+	+
ПР 21					+	+	+		+				+	+		+	+	+			+	+	+		+					+
ПР 22										+	+	+			+											+				+
ПР 23							+										+				+		+	+						+
ПР 24					+	+	+			+	+	+	+	+		+	+	+			+	+	+			+				+

6. Структурно-логічна схема освітньо-професійної програми «Професійна освіта (транспорт)» за спеціальністю 015 «Професійна освіта (транспорт)»

7. Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

<p>Принципи та процедури забезпечення якості освіти</p>	<p>Визначені та легітимізовані в документах: Законі України «Про вищу освіту» від 01.07.2014р. № 1556-VII, «Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти» Європейської асоціації із забезпечення якості вищої освіти, національний стандарт України «Системи управління якістю» ДСТУ ISO 9001:2009.</p> <p>Принципи забезпечення якості освіти:</p> <ul style="list-style-type: none">• відповідність європейським та національним стандартам якості вищої освіти;• відповідальність за забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;• здійснення моніторингу якості;• системний підхід, що передбачає управління якістю на всіх стадіях освітнього процесу;• постійне підвищення якості освітнього процесу;• залучення студентів, роботодавців та інших зацікавлених сторін до процесу забезпечення якості вищої освіти;• відкритість інформації на всіх етапах забезпечення якості. <p>Процедури забезпечення якості освіти:</p> <ul style="list-style-type: none">• удосконалення планування освітньої діяльності: моніторинг та періодичне оновлення освітніх програм;• якісний відбір контингенту здобувачів повної вищої освіти освітнього ступеня бакалавр;• збільшення частки викладачів з науковими ступенями та вченими (почесними) званнями у складі кафедр;• удосконалення матеріально-технічної та навчально-методичної баз для реалізації освітнього процесу;• забезпечення необхідних ресурсів для підтримки здобувачів повної вищої освіти за ступенем бакалавр• розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітнім процесом;• забезпечення публічності інформації про діяльність університету;• створення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових працях;• створення ефективної системи запобігання корупції та хабарництву в освітньому процесі.
<p>Моніторинг та періодичний перегляд освітньої</p>	<p>Освітній процес за ступенем «Бакалавр» здійснюється відповідно до розробленої освітньої програми. Моніторинг та періодичний перегляд освітньої програми проводиться щорічно.</p>

<p>програми</p>	<p>Критерії, за якими відбувається перегляд освітньої програми, формулюються як у результаті зворотного зв'язку із науково-педагогічними працівниками, студентами, випускниками, роботодавцями, так і внаслідок прогнозування розвитку галузі, потреб суспільства та ринку праці.</p> <p>Показниками сучасності освітньої програми є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • оновлювальність; • участь роботодавців у розробці та внесенні змін в освітню програму; • рівень задоволеності студентів (випускників) змістом освітньої програми; • відгуки роботодавців про рівень підготовки випускників.
<p>Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти</p>	<p>Оцінювання знань та практичних умінь студентів здійснюється на підставі положення про організацію освітнього процесу; систему внутрішнього забезпечення якості освіти.</p> <p>Система оцінювання якості підготовки студентів включає: вхідний, поточний, семестровий, підсумковий контроль, атестацію здобувачів вищої освіти, які здобувають ступінь бакалавра.</p> <p>Упродовж навчання за освітньою програмою студенти складають: 29 семестрових екзаменів, 32 заліки з навчальних дисциплін.</p>
<p>Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників</p>	<p>Професорсько-викладацький склад підвищує кваліфікацію в Україні і за кордоном.</p> <p>НТУ забезпечує різні форми підвищення кваліфікації науково-педагогічних та педагогічних працівників не рідше одного разу на 5 років.</p>
<p>Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу</p>	<p>Ресурсами для організації освітнього процесу є:</p> <ul style="list-style-type: none"> • робочий навчальний план; • робочі навчальні програми дисциплін та практик. <p>Відповідно до діючих ліцензійних умов:</p> <ul style="list-style-type: none"> • належне навчально-методичне забезпечення навчальних дисциплін (силабуси, навчально-методичні матеріали до лекцій та практичних занять, методичні рекомендації для проходження практик); • сучасні інформаційні джерела та комп'ютерна техніка; • офіційний сайт; • інтернет-зв'язок; • бібліотека із сучасною навчальною літературою, науковими, довідниковими та фаховими періодичними виданнями;

	<ul style="list-style-type: none"> • технічні засоби навчання; • наявність практичних баз для проведення всіх видів практики; • належне кадрове забезпечення викладання навчальних дисциплін.
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом	Електронна система збору і аналізу інформації (ЄДЕБО, пакет програм з Web-сайту). Система електронного документообігу. Електронна скринька.
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Наявність офіційного сайту. На офіційному сайті оприлюднюються: статут, положення про організацію освітнього процесу, правила прийому, ступені вищої освіти, за якими проводиться підготовка фахівців, основні дані про освітні програми тощо.
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Процедури та заходи: <ul style="list-style-type: none"> • формування колективу, який не сприймає і не допускає академічну недоброчесність; • створення умов нетерпимості до випадків академічного плагіату; • створення експертних комісій для виявлення академічного плагіату в курсових і дипломних роботах, наукових статтях, монографіях, підручниках, навчальних та методичних виданнях, дисертаціях тощо; • виявлення та притягнення до відповідальності винних в академічному плагіаті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ESG. URL: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
2. ISCED (МСКО) 2011. URL: <http://www.uis.unesco.org/education/documents/isced-2011-en.pdf>.
3. ISCED-F (МСКО-F) 2013. URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
4. Проект Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING). TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів. URL: <http://www.unideusto.org/tuningeu/>.
5. Закон «Про вищу освіту». URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Постанова КМУ «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої

- освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.
7. Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу. Ліцензія: Серія АЕ № 636819, дата видачі 19.06.2015 р. / Додаток до листа МОН від 23 листопада 2015 р. № 1/9-561.
 8. Наказ МОН України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 06.11.2015 №1151. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.
 9. Національний глосарій 2014.
URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/glossariy_Visha_osvita_2014_tempu_soffice.pdf.
 10. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010. Київ : Видавництво «Соцінформ». 2010.
 11. НПК. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
 12. Рашкевич Ю. М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти. URL: <file:///D:/Users/Dell/Downloads/BolonskyiProcessNewParadigmHE.pdf>.
 13. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд. URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/Rozvitok_sisitemi_zabesp_yakosti_VO_UA_2015.pdf.
 14. Розроблення освітніх програм: методичні рекомендації. URL: http://ihed.org.ua/images/biblioteka/rozroblennya_osv_program_2014_tempus-office.pdf